

A "La Comarca"

Esperavem, ni cal dir-ho, l'invectiva d'aquest periòdic i fins ens sembla estrany que's deixés prendre la devantera per «El Demòcrata». Més, senyors, no n'hi hà per tant; sembla talment que amb l'article de nostre col·laborador Samblancat, haevm fet sotraquejar els fonaments de la societat. ¡No n'hi hà per tant! I, per què no diguin, els senyors de «La Comarca», que fem treballar el nostre cervell, que podria semblar contaminat amb la publicació d'aital article, per tota contestació reproduïrem varis troços escollits que, com podran veure'ls nostres llegidors, no tenen desperdici.

Allà val

Era su padre un señorón... de rara silueta, cuya figura, en paños menores, pro vocaría la risa...

(La Comarca, 8 gener de 1916)

... bailoteó una danza que, panza arriba, bien pudiera ser...

Huele a rabia, el tal demócrata, cuando en público se mea...

¡Ya babea, ya babea!

Esto no es ser demócrata... esto es ser puerco.

(La Comarca : 13 juny de 1914)

Les noietes ¡ai, pobretes! perquè no corrin porten les cametes trabadetes, en compensació de lo bastant destrabada que porten la pitrera...

(La Comarca : 11 juliol de 1914.)

Habló también el señor Gairell, con acentos de embarazada próxima a dar a luz...

... sendas bufandas, que así podrían llamarse tapabocas como taparrabos...

(La Comarca : 6 febrer de 1915)

Diccionario indispensable.—Azahar. Flor antiguamente simbólica; hoy día no simboliza nada.

(La Comarca : 11 abril de 1914)

I per fi de festa i per a no allargar massa aquesta contestació, copiarem el següent quadret, que'ls del K. D. T. en donarien moltes pessetes:

Arriví a la pubertat; ma sang, era forta.

Més, a mon primer bés, al contacte passional de mos llabis prevaricadors, esdevingué sobtadament ferida ma bella amiga; son rostre refusà'l somriure, ses paraules...

... jo era'l culpable del mal fet, eclipsant a ma estrella, marcint a ma flor i deslluïnt a ma aymia.

(La Comarca, 29 maig de 1915)

Pi i Margall

REMEMBRANÇA

El passat dimecres, dia 29 de novembre, se complí'l XV aniversari de la mort d'aquell gran varó, apòstol del federalisme espanyol, l'inoblidable Pi i Margall.

Es dolorós que, després del llarg temps transcorregut des de la pèrdua de tant ll lustre patrici, no s'hagin infiltrat encare, en l'esperit dels espanyols, especialment en el dels catalans, les savies doctrines predicades per aquell gran polític català, plenes totes elles de filosofia lli-

bertadora i anunciadores d'una era de benaurances, de pau i de progrés.

D'haver entrat en el cor dels espanyols i, sobre tot en el d'alguns prohoms del republicanisme, que blasonaven d'ésser successors en les saludables màximes del venerable apòstol federal, altra seria la sort d'Espanya, d'aquesta nació tant menyspreuada, car, posant-se a la pràctica llurs principis de federalisme i república, s'hauria acabat amb l'odiós règim centralista i tal volta amb els polítics negociants que, degut a la falta de fè en els ideals regeneradors i a sobres de ganes de mercadejar en la política, ens veiem obligats a suportar.

Per això, nosaltres, a l'evocar l'excelsa figura del mestre Pi i Margall, ho fem, mirant-nos en el mirall de la seva austeritat i del seu amor per a les causes santes, puix creiem que la millor manera d'homenatjar-lo, en la data remembradora de la seva mort, és procurar imitar-lo en sos intaxables procediments i, a l'ensem, condemnar com condemnem, l'actitut deslleal d'aquells polítics que, dient-se creients de les doctrines inspirades per l'eminent patrici, guiats, sens dubte, per mesquineses, passen a engroixir les fileres dels partits centralistes, sostenidors de l'avorrida monarquia.

SECCIÓ OBRERA

Agitació obrera

El malestar general i l'estat d'alarma que's produí d'ençà que per arreu del món esclatava aquesta guerra que tantes vides consumeix, ha anat degenerant; acoblant-se en les classes obres que, per a desgracia, se confonen amb les menesteroses, totes les fatigues i necessitats que la gran guerra ha portat i els capitalistes i fabricants han vist augmentar el seu medis de vida i han pogut apaibagar la seva insaciable ambició.

Els primers dies del conflicte, hi hagué un gran pànic en el comerç. Els valors baixaren horrorosament. Se tancaven importants mercats i algunes fortunes s'esvaïren en la bogeria del moment inesperat.

Després, ens vem anar-aclimatant a les circumstancies i va anar-se reprenent el treball. Una borratxera de feina va venir i altra volta se senti, àdhuc amb més furia, el mall del ferrer, al batre el metall, i el tric-trac dels telers tornà a eixordar els nostres oïds.

Un riu d'or corria cap a Espanya i la classe productora treballava amb dalit, sense descans i sense gaudir de la riquesa que venia. Les caixes dels fabricants s'omplien i els productors no podien menjar pa. Pujà'l preu d'aquest; els demés queviures li feren chor i la fam corria paral·lelament a la riquesa.

El desequilibri anà en augment i una sorda remor d'ira se deixava sentir. Esclataren vagües. Els paletes, a Barcelona; els minaires, a Huelva, i els carrilaires a tot Espanya, plegant-se de braços, protestaven de la manca de pa.

Allavors el govern lliberal d'en Romanones, tement perdre la crosta, decretà la mobilització; empresonà als obrers que demanaven pa amb estridencies, i els més flacs d'esperit, treballaren amb un fusell al costat.

A Barcelona, hi hagué quelecom més. Se parlà d'actes molt estranys, i d'una gravetat extraordinària. Corrués d'obers, lligats, pujaven el castell de Montjuïc —la Bastilla cata-

lana— i la força s'ensenyorí dels carrers i fàbriques.

Tots aquests actes, eren fills del mateix malestar. L'agitació obrera continua i se sent sorda remor de protesta. El govern fa una llei de subsistencies inútil. Els obrers no guanyen per a menjar i per tot arreu salten espurnes del gran foc que un dia esclatarà.

Are, se prepara, per al dia 18 d'aquest mes, una manifestació general de protesta. L'Unió General de Treballadors, senyala una vaga general per un dia i'ls obrers s'ajunten alentorn de les seves societats, esperant ordres.

Pot-ser arriba la seva emancipació.

Pot-ser are s'apujaran els jornals i s'abaratiran els queviures.

Mentres tot això passa a Catalunya i a Espanya, els obrers de Granollers callen. No poden reunir-se, per falta de societats i, amb tot i sentir com els altres el malestar general, no atinen què han de fer en aquesta hora tràgica.

Però l'agitació també ha vingut a nostra vila i també's parla de futures associacions obreres.

A veure si d'aquí endavant l'honrat obrer granollerí també alçarà la veu, fent chor als seus companys de les altres poblacions, i li cabrà la gloria d'haver aportat el seu apoi per a que al món hi governi l'imperi de la justicia i de l'igualtat.

MAJOL

L'obra social del govern

El govern espanyol, totjust deixa d'aplicar la famosa nova forma militar, extensiva als obrers ferroviaris que's declararen en vaga, mesos passats, segons la qual se'ls obligà a servir a les companyies monopolitzadores dels serveis ferroviaris. L'inoblidable Canalejas la posà en pràctica per primera vegada, emparant-se en que són serveis nacionals i que, per lo tant, la vaga és il·lícita, ja que's paralitza la vida del comerç i de l'industria, que equival a dir la vida total de la nació. Deixant apart la discussió de la licitud de semblant disposició, no podem passar avui sens fer constar la més ferma i enèrgica protesta del nostre poble a les actuals maneres de procedir de les companyies que obliguen a una vaga forçosa a tot el comerç i a l'industria, paralitzant el tràfec i tancant els serveis de facturació en determinades estacions, per més de sis dies, que's el màxim legal concedit pel govern. Fins are, tingui en compte, el govern, que la protesta no's generalitzava per creure's que seria un moment passatger la paralització i la reserva en tots els plaços de transport; més, avui, són tants els perjudicats, per tenir els seus magatzems abarroats de genres i tants els productes que, degut al retràs en el transport, reben averiats i inútils, els quals després són deixats de comptes, per haver satisfet els clients d'altres maneres les seves necessitats, que, a no tardar gaire, Catalunya restarà paralitzada fins a rebre una solució d'aquests desastrosos governants.

La parcialitat del govern, està demostrada amb tota evidencia, puix aplica la llei militar als obrers menesterosos que, per no poder menjar, se declaren en vaga i comporta, en canvi, que les grans empreses monopolitzadores tanquin els seus serveis al públic.

Es un acte tant il·legal i tant injust, que aixeca l'indignació general del poble, perdent-se la serenitat i anant de dret, si això no's resol depressa, a un malestar que s'exterioritzarà en dies no llunyans, pertorbant-se la pau